

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในยุคโลกาภิวัตน์ได้เปลี่ยนแปลงสภาพความเป็นอยู่ไปจากเดิมหลายอย่างเพราะมีการแข่งขันทั้งในทางเศรษฐกิจ การเมืองและเทคโนโลยีมากขึ้น ประเทศไทยจึงต้องมีการเตรียมคนเพื่อมารองรับการเปลี่ยนแปลงของยุคโลกาภิวัตน์ การจัดและบริหารการศึกษาก็เช่นเดียวกันจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนแนวทางในการดำเนินการ จึงจะทำให้การศึกษาบรรลุเป้าหมาย และวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ (ธีระ รุญเจริญ, 2553, 7) พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 หมวด 4 แนวการจัดการศึกษา การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด ผู้เรียนทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ ดังนั้นกระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ การจัดการศึกษาทั้งสามรูปแบบในหมวด 3 ต้องเน้นทั้งความรู้ คุณธรรม และกระบวนการเรียนรู้ ในเรื่องสาระความรู้ให้บูรณาการความรู้และทักษะด้านต่างๆ ให้เหมาะสมกับแต่ละระดับการศึกษา ได้แก่ ด้านความรู้เกี่ยวกับตนเองและความสัมพันธ์ระหว่างตนเองกับสังคม ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ด้านศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม การกีฬา ภูมิปัญญาไทย และการประยุกต์ใช้ภูมิปัญญา ด้านภาษา โดยเฉพาะการใช้ภาษาไทย ด้านคณิตศาสตร์ ด้านการประกอบอาชีพและการดำรงชีวิตอย่างมีความสุข ในเรื่องการจัดกระบวนการเรียนรู้ให้จัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมที่สอดคล้องกับความสนใจ ความถนัดของผู้เรียน และความแตกต่างระหว่างบุคคล รวมทั้งให้ฝึกทักษะกระบวนการคิด การจัดการเผชิญสถานการณ์และการประยุกต์ความรู้มาใช้ป้องกันและแก้ปัญหา จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนฝึกปฏิบัติจริง ผสมผสานสาระความรู้ด้านต่างๆ อย่างสมดุล และปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดี คุณลักษณะอันพึงประสงค์ในทุกวิชา นอกจากนี้ในการจัดกระบวนการเรียนรู้อย่างต้องส่งเสริมให้ผู้สอน จัดบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ ผู้สอนและผู้เรียนอาจเรียนรู้ไปพร้อมกันจากสื่อและแหล่งวิทยาการประเภทต่างๆ จัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ทุกเวลา ทุกสถานที่ มีการประสานความร่วมมือกับผู้ปกครอง และชุมชน รวมทั้งส่งเสริมการดำเนินงาน และการจัดตั้งแหล่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตทุกรูปแบบ การประเมินผลผู้เรียน ให้สถานศึกษาพิจารณาจากพัฒนาการของผู้เรียน ความประพฤติ การสังเกตพฤติกรรมการเรียน การร่วมกิจกรรม และการทดสอบ ส่วนการจัดสรรโอกาสในการเข้าศึกษาต่อให้ใช้วิธีการที่หลากหลายและนำผลการประเมินผู้เรียนมาใช้ประกอบด้วย หลักสูตรการศึกษาทุกระดับและทุกประเภทต้องมีความหลากหลาย โดยส่วนกลางจัดทำหลักสูตรแกนกลาง

การศึกษาขั้นพื้นฐาน เน้นความเป็นไทยและความเป็นพลเมืองดี การดำรงชีวิตและการประกอบอาชีพ ตลอดจนเพื่อการศึกษาต่อและให้สถานศึกษาขั้นพื้นฐานจัดทำหลักสูตรในส่วนที่เกี่ยวกับสภาพปัญหา ในชุมชนและสังคม ภูมิปัญญาท้องถิ่น และคุณลักษณะของสมาชิกที่ดีของครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ สำหรับหลักสูตรการศึกษาระดับอุดมศึกษาเพิ่มเรื่องการพัฒนาวิชาการวิชาชีพขั้นสูง และการค้นคว้าวิจัย เพื่อพัฒนาองค์ความรู้และสังคมศึกษา (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545)

นโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2554 มุ่งพัฒนาและส่งเสริม สนับสนุนการจัดการศึกษาให้ประชากรวัยเรียนทุกคนได้รับการศึกษาอย่างมีคุณภาพโดยการพัฒนาผู้เรียน เป็นสำคัญเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต ให้เป็นบุคคลที่มีความรู้ คุณธรรม ความสามารถตามมาตรฐาน การศึกษาขั้นพื้นฐาน และการพัฒนาสู่คุณภาพระดับสากล ยกระดับคุณภาพผู้เรียนทุกคนให้มีพัฒนาการ เหมาะสมกับวัย มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีขึ้น มีคุณธรรมและสำนึกความเป็นไทย โดยเน้น การอ่านออกเขียนได้ คิดเลขเป็น มีทักษะการคิดวิเคราะห์ เชื่อมมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข และมีความสามารถด้านเทคโนโลยี โดยผู้เรียนได้รับการพัฒนา อย่างมีคุณภาพสอดคล้องกับความถนัดและเต็มตามศักยภาพพัฒนา กลไกบริหารจัดการใหม่ ที่มุ่งเน้นประสิทธิภาพการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษา การกระจายอำนาจให้สำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษามีความเข้มแข็งในการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลและ ระบบประกันคุณภาพภายในการบริหารจัดการ โรงเรียนขนาดเล็ก การสนับสนุนงบประมาณที่เน้นอุปสงค์ หรือผู้เรียนเป็นสำคัญ และส่งเสริมการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน ตลอดจนความร่วมมือกับ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อพัฒนาผู้เรียนทุกคนมีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้เรียนได้รับการศึกษาเต็มตามศักยภาพ ผู้เรียนรู้ มีความสามารถในการสื่อสารการคิดการแก้ปัญหา การใช้ทักษะชีวิต และการใช้เทคโนโลยี ส่งผลให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จในการเรียนเป็นบุคคล ที่มีความเชื่อมั่น ในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีจิตสาธารณะและรับผิดชอบต่อสังคม (นโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2554)

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติเกี่ยวกับคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 40 แสดงให้เห็นว่าคณะกรรมการมีความจำเป็นและ มีความสำคัญต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนเป็นอย่างมากทั้งนี้เพราะการบริหารการศึกษาของโรงเรียน จะมีประสิทธิผลและประสิทธิภาพย่อมจำเป็นต้องให้สอดคล้องกับนโยบายของรัฐและสภาพปัญหา และความต้องการของแต่ละท้องถิ่นด้วยคณะกรรมการสถานศึกษาเป็นเสมือนผู้แทนของท้องถิ่น ย่อมต้องมีบทบาทสำคัญต่อการบริหารและการจัดการศึกษาของโรงเรียนและคณะกรรมการ สถานศึกษายังสะท้อนหน้าที่ความรับผิดชอบต่อแนวทางที่กำหนดไว้ว่า ทุกคนจะต้องมีหน้าที่

ความรับผิดชอบต่อการจัดการศึกษา (All for Education) ดังนั้น บทบาท อำนาจหน้าที่ ของคณะกรรมการสถานศึกษาจะมีมากขึ้นกว่าเดิมมาก คณะกรรมการสถานศึกษามีหน้าที่ในการวินิจฉัยสั่งการหรือการตัดสินใจในภารกิจทั้งที่เป็นงานสำคัญและงานประจำของการบริหารจัดการในสถานศึกษาทั้งในด้านงานวิชาการ งานงบประมาณ งานการบริหารบุคคลและการบริหารทั่วไป (ความเป็นมืออาชีพในการจัดและบริหารการศึกษา ยุคปฏิรูปการศึกษา (ธีระ รุญเจริญ, 2553)

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้จัดให้มีการประชุมการพัฒนาสถานศึกษาสู่มาตรฐานโดยคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เมื่อวันที่ 13 พฤษภาคม พ.ศ. 2550 ณ หอประชุมกองทัพเรือ อธิบดีรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการได้กล่าวในการบรรยายพิเศษ เรื่อง “ความสำคัญของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานต่อการจัดการศึกษา” ความตอนหนึ่งว่า “ในโลกปัจจุบันมี 3 ทางโน้มที่เป็นสิ่งสำคัญ ได้แก่ ทางโน้มที่ 1 คือ ทางโน้มเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมจากผู้ที่มีความรู้ มีประสบการณ์ ซึ่งคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานนับว่ามีความสำคัญอย่างยิ่งในการมีส่วนร่วมให้การศึกษาดีขึ้นทางโน้มที่ 2 คือ การให้คนอื่นมีอำนาจ หรือ Empowerment โดยไม่เชื่อว่าสังคมมีความแตกต่างกันน้อยลง แต่นับวันยังจะมีความแตกต่างกันมากยิ่งขึ้น การให้พลังอำนาจคือ การทำให้คนที่มีความแตกต่างกันช่วยกันบันดาลให้เกิดสิ่งที่เป็นความปรารถนาที่แตกต่างกัน ได้ การเสริมพลังอำนาจนับว่ามีความสำคัญอย่างมาก จากรัฐธรรมนูญ พุทธศักราช 2540 ถึงรัฐธรรมนูญ พุทธศักราช 2550 พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีหน้าที่กำกับ ส่งเสริม ในเรื่องนโยบาย เป้าหมาย แผนหลักสูตรของสถานศึกษา ซึ่งนับเป็นหน้าที่ที่กว้างขวางของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน” ทำให้เห็นว่าคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานนั้น นับเป็นผู้ที่มีส่วนสำคัญในการจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ ตัวแทน จากฝ่ายต่างๆ ที่เข้ามาเป็นคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานยังไม่เข้าใจบทบาทหน้าที่ มีภาระงานมาก จึงไม่มีเวลาการเข้ามาเป็นกรรมการสถานศึกษาต้องเชิญให้ร่วมเป็นกรรมการ และบางส่วนยังมีความเข้าใจว่ามีหน้าที่เพียงให้คำปรึกษา หรือสนับสนุนงบประมาณในการปรับปรุงพัฒนาสถานศึกษาเท่านั้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งการมีส่วนร่วมในงานวิชาการซึ่งถือเป็นงานหลักของสถานศึกษา (วรากรณ์ สามโกเศศ, 2550, 28)

การบริหารงานวิชาการ เป็นการบริหารกิจกรรมทุกประเภทในโรงเรียนที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนา การปรับปรุงกิจกรรม การเรียนการสอน สื่อ งานการควบคุมดูแลหลักสูตรการสอน การจัดชั้นเรียน การจัดครูเข้าสอน การปรับปรุงการเรียนการสอน การฝึกอบรมครู การนิเทศการศึกษา การเผยแพร่งานวิชาการ การวัดผลการศึกษา การศึกษาวิจัย การประเมินมาตรฐานสถานศึกษา เพื่อปรับปรุงคุณภาพและประสิทธิภาพของสถานศึกษา เป็นการบริหารสถานศึกษาโดยจัดกิจกรรมทุกสิ่งทุกอย่างที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนให้ได้ผลดี มีประสิทธิภาพ

เกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน การบริหารงานวิชาการเป็นงานสำคัญสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา ตามกระทรวงศึกษาธิการมุ่งเน้น การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ได้แก่ศึกษาวิเคราะห์เอกสาร หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 สาระแกนกลางของกระทรวงศึกษาธิการ ข้อมูลสารสนเทศ เกี่ยวกับสภาพปัญหาและความต้องการของสังคม ชุมชนและท้องถิ่น วิเคราะห์สภาพแวดล้อม เพื่อจัดทำโครงสร้างหลักสูตร และสาระที่กำหนดให้มีในหลักสูตรสถานศึกษา และการพัฒนา กระบวนการเรียนรู้ ได้แก่ ส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการเรียนรู้ตามสาระและหน่วยการเรียนรู้ โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ส่งเสริมให้ครู จัดกระบวนการเรียนรู้ตามกลุ่มสาระและหน่วยการเรียนรู้ โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ส่งเสริมให้ครูจัดกระบวนการเรียนรู้ โดยจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรม ให้สอดคล้องกับความสนใจ ความถนัดของผู้เรียน และการวัดผลประเมินและเทียบโอนผลการเรียน ได้แก่ กำหนดระเบียบแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดผลประเมินผลของสถานศึกษา ส่งเสริมให้ครูจัดทำ แผนการวัดผล และประเมินผล แต่ละรายวิชาให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา สาระการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้ และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ดังนั้นการที่โรงเรียนจะพัฒนาครู ให้มีความรู้ความสามารถในด้านวิชาการจะต้องทำให้เขาพอใจในด้านการบริหารงานวิชาการ สร้างความร่วมมือและแก้ไขปัญหาการทำงานร่วมกัน ผู้บริหารต้องดำเนินการที่เกี่ยวกับการที่แสวงหา และเขียนปรัชญา จุดประสงค์ของการจัดการศึกษาในโรงเรียนออกมาให้ชัดเจนเพื่อเป็นแนวทางให้ ครูปฏิบัติได้ บรรลุเป้าหมาย ผู้บริหารต้องมีความรู้ความเข้าใจในหลักสูตรเป็นอย่างดี รู้จักแนะนำให้ครู รู้จักใช้และทำประมวลการสอน ทำโครงการสอนหรือบันทึกการสอน รู้หลักในการจัดตารางสอน จัดรายการวิชาต่างๆ ได้เหมาะสมเป็นผู้ให้การนิเทศ หรือหาผู้ให้การนิเทศมาให้การนิเทศแก่ครู รู้จักจัดทำ จัดหาสื่อและวัสดุอุปกรณ์ และให้ครูรู้จักเลือก และจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร จัดห้องสมุดให้ครูและนักเรียน ได้ค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติม ส่งเสริมให้ครูรู้จักวิธีการประเมินผล การเรียนการสอน และนำผลการสอบมาปรับปรุงการสอน ส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูกิจค้น นวัตกรรมการสอนใหม่ๆ ในการสอน ด้านวิชาการของโรงเรียนจะประสบผลสำเร็จอย่างแน่นอน (จร สุวรรณโชติ, 2552)

จากการรายงานสรุปผลการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับชาติขั้นพื้นฐาน O-NET ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองปากพองทั้ง 5 โรงเรียน อำเภอปากพอง จังหวัดนครศรีธรรมราช ปีการศึกษา 2553 ตามที่สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน) (สทศ.) ได้จัดทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน O-NET ประจำปีการศึกษา 2553 สรุปผลค่าเฉลี่ย ระดับประเทศทั้ง 5 โรงเรียน วิชาภาษาไทย 31.22% วิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม 47.07% วิชาอังกฤษ 20.99% วิชาคณิตศาสตร์ 34.85% วิชาวิทยาศาสตร์ 41.56% วิชาสุขศึกษาและพลศึกษา 54.31% วิชาศิลปะ 41.10% วิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี 52.52% แสดงให้เห็นว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ทุกวิชาจะเฉลี่ยนต่ำกว่าเกณฑ์ทุกวิชา (เรณู คงขาว, 2553)

การศึกษาซึ่งเป็นส่วนสำคัญในการพัฒนาประเทศทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคมและการเมือง ดังนั้นทิศทางการศึกษาของเทศบาลที่ได้รับการถ่ายโอนภารกิจด้านการศึกษาจะต้องมีการปรับตัว ตลอดจนพัฒนาบุคลากรและระบบการจัดสรรงบประมาณด้านการศึกษาเพื่อรองรับการจัดการศึกษาในอนาคต และเตรียมความพร้อมในด้านการศึกษาในท้องถิ่น จัดให้มีหลักสูตรท้องถิ่นเพื่อประยุกต์ให้เข้ากับบริบทของท้องถิ่นนั้นๆ รวมทั้งการให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของท้องถิ่น การศึกษาจะมีคุณภาพได้ต้องอาศัยความร่วมมือจากหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ควรที่จะร่วมกันคิด ร่วมกันหาแนวทางการพัฒนาการศึกษาท้องถิ่นให้ยั่งยืนต่อไป

จะเห็นได้ว่าปัญหานักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำน่าจะมาจากการขาดการบริหารงาน จากสภาพปัญหา นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำดังกล่าวแสดงว่าการจัดการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครศรีธรรมราช ยังไม่ประสบผลสำเร็จและกระบวนการสำคัญที่จะพัฒนางานการจัดการเรียนการสอนให้มีคุณภาพ คือ การบริหารงานวิชาการในโรงเรียน โดยมีครูผู้สอน ผู้ปฏิบัติงานวิชาการ ผู้บริหารสถานศึกษาและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานนับว่าเป็นกลไกสำคัญที่สุดในการพัฒนางานวิชาการให้บรรลุตามเป้าหมาย ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาแนวทางการมีส่วนร่วมในงานวิชาการของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดเทศบาลในจังหวัดนครศรีธรรมราช

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดเทศบาลในจังหวัดนครศรีธรรมราช
2. เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการจัดการศึกษาโรงเรียนสังกัดเทศบาลในจังหวัดนครศรีธรรมราช จำแนกตาม อายุ อาชีพ ระดับการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
3. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนสังกัดเทศบาลในจังหวัดนครศรีธรรมราช

สมมติฐานในการวิจัย

คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนสังกัดเทศบาลในจังหวัดนครศรีธรรมราช ที่มีอายุ อาชีพ และระดับการศึกษาที่แตกต่างกันมีส่วนร่วมต่อการบริหารงานวิชาการต่างกัน

ขอบเขตการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนระดับประถมศึกษาสังกัดเทศบาลในจังหวัดนครศรีธรรมราช จำนวน 16 โรงเรียน ซึ่งดำรงตำแหน่งในปีการศึกษา 2555

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจำนวน 240 คน โรงเรียนระดับประถมศึกษาสังกัดเทศบาลใน จังหวัดนครศรีธรรมราช จำนวน 16 โรงเรียน ซึ่งดำรงตำแหน่งในปีการศึกษา 2555 โดยเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Striated Random Sampling) กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของเครซี่และ มอร์แกน (Krejcie, R.V. & Morgan, D.W.; อ้างถึงใน สมบูรณ์ สุริยวงศ์, 2553, 100) ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 148 คน

2. ขอบเขตเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานต่อการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนสังกัดเทศบาลในจังหวัดนครศรีธรรมราช ในการบริหารงานวิชาการ มีขอบข่ายงานวิชาการตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานด้านวิชาการ ดังนี้

2.1 การพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น

2.2 การวางแผนงานด้านวิชาการ

2.3 การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา

2.4 การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา

2.5 การพัฒนากระบวนการเรียนรู้

2.6 การวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน

2.7 การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา

2.8 การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้

2.9 การนิเทศการศึกษา

2.10 การแนะแนว

2.11 การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา

2.12 การส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ

2.13 การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น

2.14 การจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา

2.15 การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

3. ตัวแปรที่ศึกษา

3.1 ตัวแปรต้น ประกอบด้วย

3.1.1 อายุ

- 1) ต่ำกว่า 35 ปี
- 2) 35-45 ปี
- 3) 45 ขึ้นไป

3.1.2 อาชีพ

- 1) รับราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ
- 2) เกษตรกร
- 3) ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว
- 4) รับจ้าง/อื่นๆ

3.1.3 ระดับการศึกษา

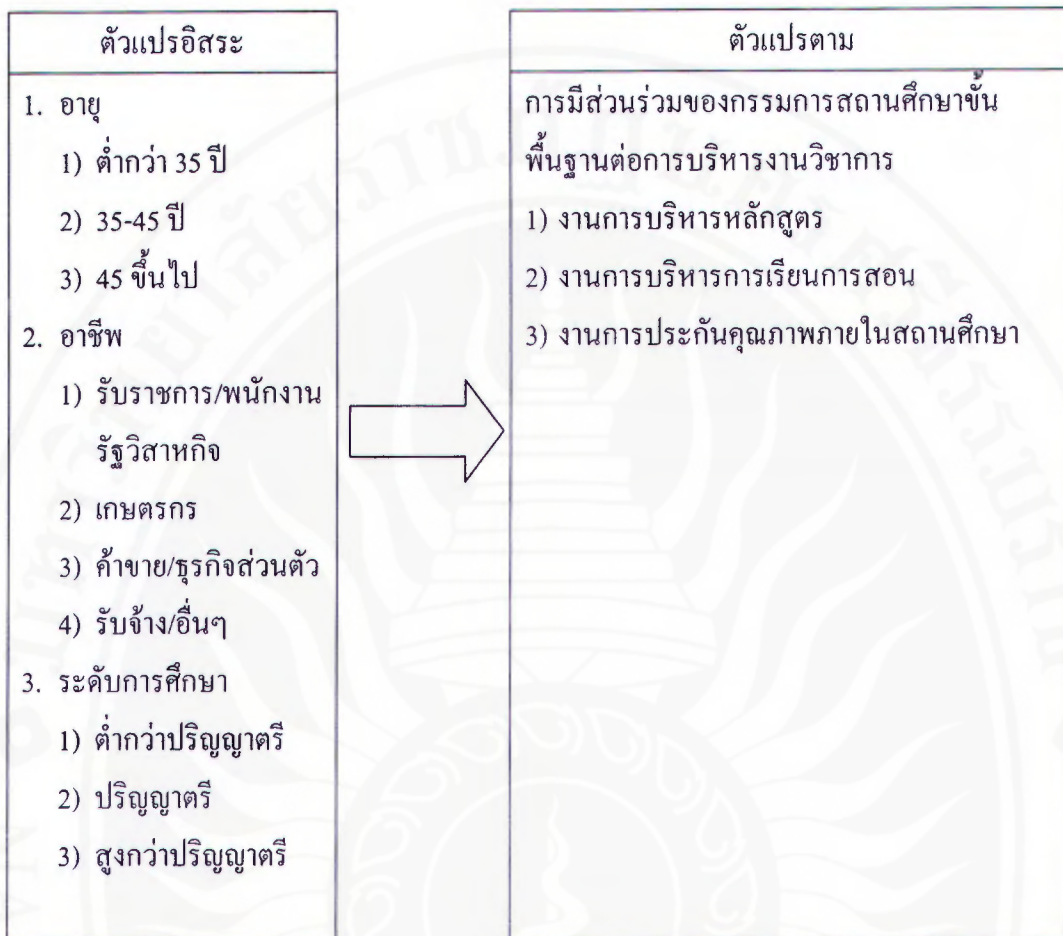
- 1) ต่ำกว่าปริญญาตรี
- 2) ปริญญาตรี
- 3) สูงกว่าปริญญาตรี

3.2 ตัวแปรตาม คือ การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานต่อการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนระดับประถมศึกษาสังกัดเทศบาลในจังหวัดนครศรีธรรมราช ใน 3 งาน คือ

- 1) งานการบริหารหลักสูตร
- 2) งานการบริหารการเรียนการสอน
- 3) งานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ได้กำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัยเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนระดับประถมศึกษาสังกัดเทศบาลในจังหวัดนครศรีธรรมราช ตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามมาตรา 38 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 (คู่มืองานการบริหารสถานศึกษา, 2546) อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในงาน 3 งาน ได้แก่ งานการบริหารหลักสูตร งานการบริหารการเรียนการสอน งานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา นำมากำหนดเป็นขอบข่ายในการบริหารโรงเรียนเพื่อให้บรรลุคุณลักษณะของโรงเรียนที่มีคุณภาพดังต่อไปนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย
 ที่มา: ผู้วิจัย

นิยามศัพท์เฉพาะ

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ให้ความหมายและขอบเขตของคำที่ใช้ดังต่อไปนี้

1. การมีส่วนร่วม หมายถึง กระบวนการของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ การมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรม การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ และการมีส่วนร่วมในการประเมินผล ในการปฏิบัติงานวิชาการของสถานศึกษา

2. การบริหารงานวิชาการ หมายถึง สาระสำคัญของหลักสูตรและนโยบายการบริหารของหน่วยงาน เช่น การเร่งรัดในการพัฒนาคุณภาพการบริหาร การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น การเรียนการสอน การนิเทศและการประเมินคุณภาพภายใน ตลอดจนการเปิดโอกาสให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา เป็นต้น

3. การบริหารหลักสูตรสถานศึกษา หมายถึง ภาระงานการจัดการศึกษาหลักสูตรสถานศึกษาประกอบด้วย การเรียนรู้ทั้งหมด เป็นประสบการณ์อื่นๆ ที่สถานศึกษาแต่ละแห่งวางแผนเพื่อพัฒนาผู้เรียนซึ่งเกิดจากการมีส่วนร่วมของบุคลากรและผู้เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา หลักสูตรสถานศึกษา เป็นแบบแผนหรือแนวทางหรือข้อกำหนดของการจัดการที่จะพัฒนาให้ผู้เรียนมีความรู้ ความสามารถโดยส่งเสริมให้แต่ละบุคคลพัฒนาไปสู่ศักยภาพสูงสุด

4. การบริหารการจัดการเรียนการสอน หมายถึง การให้ผู้เรียนมีบทบาทสำคัญในการเรียนรู้ ครูจะพยายามจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้สร้างความรู้ ได้มีปฏิสัมพันธ์กับบุคคล สื่อ และสิ่งแวดล้อมต่างๆ โดยใช้กระบวนการต่าง ๆ เป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ และนักเรียนมีโอกาสนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์อื่น ผู้เรียนต้องรู้เป้าหมายของการค้นหาจากคำสั่งของครูรวมถึงการแนะแนวทางที่จะทำงานให้สำเร็จ

5. การประกันคุณภาพภายใน หมายถึง การประเมินผลและการติดตามตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา จากภายในโดยบุคลากรของสถานศึกษานั้นเอง หรือโดยหน่วยงานต้นสังกัดที่มีหน้าที่กำกับดูแลสถานศึกษานั้น

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เป็นข้อมูลสารสนเทศให้ผู้บริหาร โรงเรียนในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถวางแผนปรับปรุงและพัฒนาการดำเนินการปฏิบัติงานการบริหารงานวิชาการภายในสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
2. เป็นแนวทางในการกำหนดแผนพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของ โรงเรียนในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
3. เป็นข้อมูลในการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารหลักสูตร การบริหารการเรียนการสอน และการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา